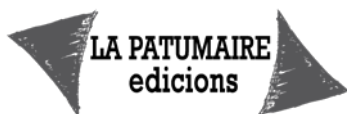

Les aventures
d'en Ton i la colla
a la vall de Lillet

Les aventures
d'en Ton i la colla
a la vall de Lillet

Josefina Elias

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny de la coberta, no pot ésser reproduïda, emmagatzemada o tramesa de cap manera ni per cap mitjà, sense prèvia autorització per escrit dels titulars del copyright.

Primera edició: abril 2011

© 2011, del text: Josefina Elias

© 2011, de les il·lustracions: Sergi Carreto Casals

© 2011, d'aquesta edició: La Patumaire Edicions, SL

Gran Via, 16

08600 Berga (BCN)

Tel. 902 50 12 25

info@lapatumaire.com

ISBN: 978-84-937955-9-7

Dipòsit Legal:

Imprès a la CE

*A la Tània i al Domènec
per l'amor i la confiança*

En Ton i la colla

En Ton va néixer en un petit poble del Prepirineu anomenat la Pobla de Lillet¹, voltat de muntanyes cobertes de neu tot l'hivern, i amb una catifa de flors, rierols i fonts a la primavera i a l'estiu.

Els pares d'en Ton eren els porters d'una de les moltes fàbriques tèxtils que hi havia a les vores del riu. A la nit, el pare feia de vigilant a la fàbrica on la mare hi treballava dotze hores al dia, però els sous eren minsos a la postguerra i les necessitats, moltes. Tenien dos fills i costava "molts duros" vestir-los, donar-los de menjar, portar-los a l'escola...

En Ton era un vailet molt eixerit, alt, prim, amb cabells d'eriçó sempre despentinats, ulls grans i vius i un somriure de murri que tornava tou el cor més dur. Duia uns pantalons amb pitet on hi mancaven alguns botons, amb les butxaques plenes de tresors que anava

¹ Poble ubicat a l'alt Berguedà, a la vall de Lillet.

trobant d'ací d'allà i unes espadenyas de vetes que ja no amagaven el dit gros del peu.

Tenia un instint especial per trobar la fruita que amb tanta cura havia amagat la seva mare. Quan la bona dona trobava la fruitera buida, no havia de demanar qui havia estat; sabia que, per algun racó de la casa o de l'hort, en Ton se l'estaria menjant.

Una de les coses que més li agradava era anar al tossal i jugar a guerres amb els seus amics i enemics —els nens d'un altre barri—, encara que, de segur, al vespre el pare l'estovés per haver arribat tard a sopar o bé perquè algun altre pare hagués anat a casa seva a queixar-se que el seu fill havia arribat amb un trau al cap a causa d'un pedregot o d'una fletxa (generalment eren barnilles de paraigües vells) dels indis contraris, o sigui, de la colla d'en Ton.

La colla, com ells mateixos s'anomenaven, la formaven un grup de cinc nens que, ben mirats un per un, no tenien res d'especial i res en comú, tan sols hi havia una qualitat que compartien: creien en l'amistat i la fidelitat, però, una vegada junts, era com si cadascú d'ells fos la peça necessària per engegar la màquina de les sorpreses. Això els feia els nens més coneguts del poble, ja que les seves ocurrències i entremaliadures feien enfadar a més d'un.

En Daniel era el més gran del grup i també el més

grassonet. El que més li agradava en el món era jugar amb en Ton i menjar, per aquest ordre. Admirava l'enginy del seu amic i el seguia a tot arreu. S'estimaven com si fossin germans.

Vivia amb els seus pares i dues germanes. El pare treballava a la fàbrica de ciment i la mare era teixidora a cal Cases, on també treballaven els pares d'en Ton.

A en Lluís, *el Fideu*, no hi havia qui l'atrapés corrent, ni tampoc l'haguessin pogut guanyar en un concurs de geniüts i rondinaires, tot i que en ocasions era el que tocava més de peus a terra. Vivia amb la seva mare, el pare havia mort quan en Lluís era molt petit en un dels molts accidents que hi havia hagut a les mines de carbó del Catllaràs². Per viure s'havien de refiar del petit sou que guanyava la mare com a teixidora a la màquina del costat de la que treballava la mare d'en Daniel, i també de les patates i verdures que recollien d'un petit hortet que la dona menava amb l'ajuda del seu fill.

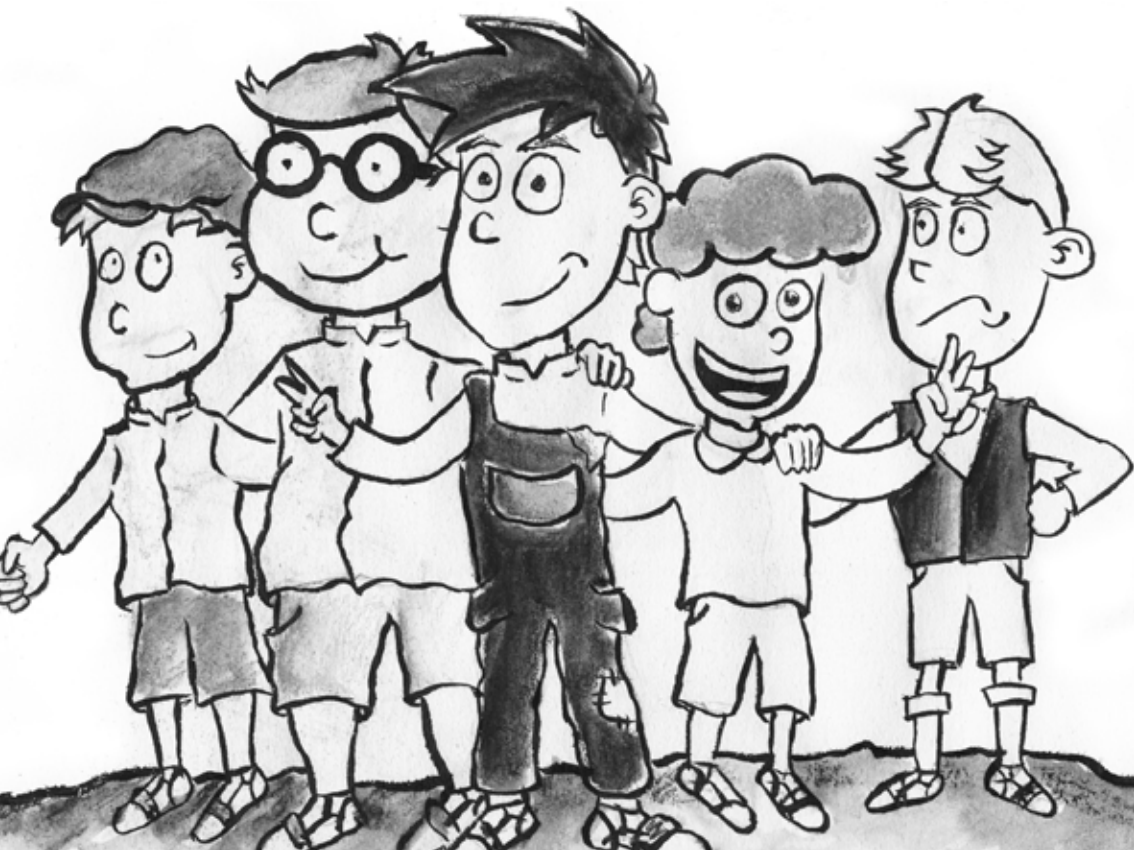
En Quim de la fleca era el més tímid, el típic nen amic de tots i que no es posava mai amb ningú per a res, sempre estava d'acord amb totes les decisions que prenién els altres. El pare feia de forner i la mare

² Eren jaciments de lignit que es van explotar a principis del segle XX, però de seguida s'abandonaren pel seu poc rendiment. Es reprengueren en temps de la Guerra Civil fins al 1945, que es van tancar definitivament.

era a la botiga tot el dia venent el pa.

Gràcies a en Quim, millor dit, a la bondat de la seva mare, que sabia de les dificultats econòmiques de les famílies del poble, els components de la colla podien berenar moltes tardes unes bones llesques de pa que, barrejades amb una bona gana, els feia els nens més feliços del món.

I finalment hi havia en Pere Xic, un vailet menut i prim, d'ulls grans i lluents com dos estels, essent el primer que cridava l'atenció en mirar-lo. La seva mare sempre deia: "Els nervis no el deixen engreixar, per-

què de menjar, bé que menja! Només se li veuen ulls a aquest fill meu”.

Era un nen molt alegre, sempre a punt de fer acudits i xerinoles perquè els seus amics passessin estones divertides. Es feia estimar molt per tothom.

Els pares, força grans i cansats de treballar, reien totes les gràcies del seu fill petit, així com els seus germans, ja que quasi li doblaven l'edat i havia estat, per a ells, una joguina des que va néixer.